

Program zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Uniwersyteckim Liceum Ogólnokształcącym w Toruniu.

Zajęcia realizowane w ramach projektu „Uczenie (się) przez działanie”.

Wstęp

Program zajęć korekcyjno-kompensacyjnych jest skierowany do uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych o specyficznych trudnościach w uczeniu się pod postacią dysleksji, dysortografii, dysgrafii.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne realizowane w ramach projektu „Uczenie (się) przez działanie” zaplanowane są w dwóch 5-osobowych grupach w wymiarze 1 godz. /tygodniowo dla każdej grupy przez 15 tygodni.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne stanowią jeden z elementów profilaktyki, poprzez podejmowanie działań mających na celu zapobieganie niskiej samoocenie, lękowi przed czytaniem i pisanem, obniżeniu nastroju i motywacji do nauki szkolnej. Program ma pozytywnie wpłynąć na dobrostan psychofizyczny uczniów i pomóc przezwyciężyć trudności w opanowaniu umiejętności czytania i pisania.

Terapia pedagogiczna to oddziaływanie kompleksowe, polegające na ćwiczeniu funkcji zaburzonych (korekcja) i ćwiczeniu funkcji niezaburzonych (kompensacja).

Cele ogólne programu zajęć korekcyjno-kompensacyjnych

1. Usprawnianie zaburzonych procesów psychomotorycznych istotnych w opanowaniu umiejętności czytania i pisania.
2. Ćwiczenie sprawności czytania i pisania.
3. Oddziaływanie psychoterapeutyczne, budowanie poczucia własnej wartości i poznawanie własnych zasobów.

Szczegółowe cele pracy terapeutycznej

1. Ćwiczenie koncentracji uwagi, spostrzegawczości wzrokowej i słuchowej.
2. Ćwiczenie pamięci i logicznego myślenia.
3. Rozwijanie funkcji wzrokowej oraz orientacji przestrzennej.
4. Usprawnianie funkcji słuchowej.
5. Doskonalenie sprawności manualnej i umiejętności pisania.
6. Poprawa umiejętności czytania ze zrozumieniem.
7. Usprawnianie integracji percepcyjno-motorycznej.
8. Utrwalenie podstawowych zasad ortograficznych i umiejętności stosowania poprawnej ortografii w pracach pisemnych.
9. Pozytywne wzmacnianie uczniów.
10. Rozbudzanie motywacji do pracy nad wyrównywaniem braków.
11. Doskonalenie umiejętności samokontroli pisanych tekstów.
12. Zaangażowanie rodziców w pomoc terapeutyczną.

Zasady pracy terapeutycznej

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne realizowane w ramach projektu „Uczenie (się) przez działanie” uwzględniają następujące zasady pedagogiczne:

1. Indywidualizacja środków i metod oddziaływania korekcyjnego.
2. Stopniowanie trudności.
3. Korekcja i kompensacja zaburzeń.
4. Systematyczność i ciągłość oddziaływań terapeutycznych.

Metody terapeutyczne

1. Metody aktywizujące: burza mózgów, gry i zabawy dydaktyczne.
2. Metody terapeutyczne: relaksacja, trening umiejętności społecznych.
3. Metody nauczania bezpośredniego, takie jak: ćwiczenia, powtarzanie, utrwalanie.
4. Metody wzmocnień pozytywnych.

Formy pracy

1. Praca indywidualna.
2. Praca w grupie.

Środki dydaktyczne

1. Karty Pracy Eduterapeutica Specjalne Potrzeby Edukacyjne Nastolatki 15-17 lat: percepcja wzrokowa, koncentracja i pamięć, motoryka i koordynacja, ortografia i umiejętności językowe, EiSystem Sp. z o.o. 2019
2. Zeszyty ćwiczeń przewyższania trudności w czytaniu i pisaniu - metoda Ortograffiti dla młodzieży w wieku 13-18 lat: „Ćwiczenia grafomotoryczne” - Joanna Studnicka, „Czytanie ze zrozumieniem” - Roksana Jędrzejewska-Wróbel (cz. 1 i 2), OPERON 2023
3. Rebusomania. Rebusy literowe rozwijające twórcze myślenie i orientację w przestrzeni – Tadeusz Polański, OPERON 2004
4. 100 ćwiczeń poprawiających koncentrację uwagi, opartych na analizatorze wzrokowym oraz wspomagających doskonalenie umiejętności czytania i pisanie dla młodzieży i dorosłych – Grażyna Pawlik, Zamość 2011
5. Pomoce terapeutyczne: małe piłki, wzory rysunków z długopisem Magic Pen, kolorowe kartki do rysowania, kredki

Ocena efektywności zajęć korekcyjno-kompensacyjnych

Efektywność zajęć korekcyjno-kompensacyjnych zostanie oceniona na podstawie następujących kryteriów:

- poprawa umiejętności pisania i czytania ze zrozumieniem (test sprawdzający na zakończenie zajęć)
- poprawa samooceny ucznia (ankieta)

Diagnozy wstępna (na pierwszych zajęciach) i końcowa (na zakończenie zajęć) pozwolą na określenie wskazań do dalszej pracy terapeutycznej z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Tematyka i zadania terapeutyczne

Obszary korekty	Zadania	Rodzaje ćwiczeń	Uwagi
Usprawnianie w sferze kinestetyczno-ruchowej	Doskonalenie czynności manualnych	Ćwiczenia precyzji ruchów (rysowanie leniwej ósemki, rysowanie oburącz), koordynacja obu rąk i koordynacja wzrokowo-ruchowa (rozciniwanie, rozdzieranie, łącznie, gry z piłkami).	
	Usprawnianie czynności grafomotorycznych	1. Świadome kontrolowanie swoich ruchów i ćwiczenie płynnych ruchów pisarskich: łącznie punktów wg podanej kolejności, orientacja kierunkowa na płaszczyźnie, rysowanie według wzoru, rysowanie w kratkach, symetria w rysunku, labirynty, powiększanie i pomniejszanie figur. 2. Gimnastyka mięśni zaangażowanych podczas pisania. Prawidłowa postawa podczas pisania (gimnastyka). 3. Ćwiczenia grafomotoryczne wg metody Ortograffiti	Pomoce: dla każdego ucznia z dysgrafią wykorzystanie indywidualnych zeszytów ćwiczeń grafomotorycznych Ortograffiti
Usprawnianie percepcji wzrokowej	Ćwiczenie spostrzegawczości, koordynacji wzrokowo-ruchowej, pamięci wzrokowej i orientacji przestrzennej	1. Wyszukiwanie w obrazkach jak największej liczby szczegółów i ich zapamiętywanie. 2. Szukanie różnic, podobieństw i braków. 3. Rozwiązywanie zagadek i rebusów. 4. Odtwarzanie z pamięci wzorów, bez schematu. 5. Składanie pociętych obrazków.	Pomoce: dla każdego ucznia indywidualne Karty Pracy Edukacyjnej „Specjalne Potrzeby Edukacyjne Nastolatki 15-17 lat”
Usprawnianie percepcji słuchowej	Doskonalenie analizy i syntezy słuchowej, słuchu fonemowego oraz pamięci słuchowej	1. Podział zdań na wyrazy, tworzenie wyrazów rozpoczynających się na podaną sylabę.	Wg metody Ortograffiti – zeszyty „Czytanie ze zrozumieniem”

		2. Czytanie, powtarzanie wyrazów, krótkich zdań, opowiadań. 3. Ćwiczenia pamięci słuchowej wg metody Ortograffiti.	
Wzbogacanie wypowiedzi ustnych	Rozwijanie słownika i poprawnej wypowiedzi	1. Gry rozwijające mowę (odbior i nadawanie), gromadzenie synonimów. 2. Gramatyczna poprawność wypowiedzi - autokorekta 3. Ćwiczenia utrwalające prawidłową artykulację.	
Doskonalenie umiejętności czytania i pisania	1. Ćwiczenia czytania ze zrozumieniem. 2. Treningi pisania, samodzielne układanie i zapisywanie zdań z przestrzeganiem pisowni.	1. Analiza tekstów z wykorzystaniem czterech poziomów rozumienia: dosłowny, interpretacyjny, krytyczny i twórczy.	Wg metody Ortograffiti – zeszyty „Czytanie ze zrozumieniem” (cz.1 i2)
Ćwiczenia ortograficzne	1. Różnicowanie struktur dźwiękowych. 2. Rozwijanie pamięci ortograficznej.	1. Ćwiczenia doskonalące płynność i tempo pisania 2. Ćwiczenie umiejętności pisania ze słuchu i z pamięci 3. Pisanie dyktand, których podsumowaniem jest autokorekta; poszukiwanie zasad poprawnej pisowni.	

Toruń, 02.09.2025 r.

Hanna Kiedewicz-Nappi